

gøre Husejerne Livet saa surt som muligt. Der blev paaført Grundejerne stort Besvær ved disse Huslejenævn; Indretningen medførte et stort administrativt Arbejde for Ejerne og bevirkede, at de stadig maatte benytte Sagførere. Dertil kom, at Nævnene arbejdede paa et noget mærkeligt Tidspunkt af Døgnet. Den eneste Gang, jeg selv er blevet tilsagt til at møde for et Huslejenævn, lød Tilsigelsen paa at møde paa Raadhuset Kl. 9 $\frac{1}{2}$ om Aftenen, saaledes at man havde Udsigt til ikke at kunne komme hjem med den sidste Sporvogn. Det forekommer mig urigtigt, at man lader Nævnene arbejde paa den Maade, der burde være Grænser for, hvor sent Møderne kunde holdes; saadanne sene Aftentimer bør man kunne stole paa at have til sin Disposition.

Den Maade, hvorpaa Nævnene udtages, forekommer mig dernæst at være ensidig. Socialdemokraternes Ordfører udtalte: Der er ingen Ligelighed, Valgene er til Gunst for Grundejerne. Jeg tillader mig at sige det modsatte. I hele Lovens Form, i mangfoldige enkelte Udtryk deri og specielt i den Maade, hvorpaa Nævnene vælges, ligger der en Favorisering af Lejerne, der maa betegnes som i høj Grad mærkelig. Thi hvorledes er Forholdet? Lejernes Organisation er af ganske ny Dato, den er ikke ældre end denne Huslejelovgivning.

Ser man tilbage paa Fortiden, vil man finde, at i lange Tider har Forholdet mellem Ejer og Lejer været saaledes, at der ikke trængtes til Indblanding fra anden Side. Forholdet var ganske vist i 1908 det, at der var 11 000 Lejligheder for meget, det var noget generende for Udlejerne, men der var ikke Tale om, at man fra det offentliges Side skulde hjælpe dem ud af denne Kalamitet. Naturligvis var det ikke smaa Pengesummer, det drejede sig om, men man tog det ganske roligt og lod enhver klare sit. Saa gik der en Tid, og efterhaanden kom alle Lejlighederne til Anvendelse, og til sidst blev Forholdet det, at der manglede Lejligheder. Det havde maaske ikke været urimeligt, om man i rette Tid havde truffet Bestemmelser, som havde kunnet forhindre, at man kom ned paa dette Punkt; men man ventede med at foretage sig noget, lige til alle de Vanskeligheder, der overhovedet kunde taarnes op med Hensyn til Fremskaffelsen af nye Boliger, var kommet til Stede. Navnig var det de store Prisforhøjelser, der vankeliggjorde Boligbyggeriet. Derved blev det offentlige tvunget til at tage sig af Sagen. Det har jeg heller ikke haft det fjerneste at indvende imod, det finder jeg ganske naturligt, at man griber ind for at prøve

at fremskaffe det fornødne Antal Boliger; jeg beklager kun, at det offentlige slet ikke har kunnet klare Sagen. Jeg beklager, at den Vej, man er slaaet ind paa, ad hvilken man fortsætter, er af den Beskaffenhed, at Forholdet kun bliver værre i Stedet for bedre.

Naar der er Tale om Ligestilling for Ejer og Lejer, finder jeg det karakteristisk, at man hævder, at en Lejer, for at kunne være Lejernes Repræsentant i Nævnet, ikke maa eje Hus, ikke en Gang et Hus, han har faaet som ufyldstgjort Panthaver. Man er i den Grad bange for, at Lejeren skulde være bekendt med de Vanskeligheder, en Ejer har, at han ikke paa nogen Maade maa være Ejer af et Hus, naar han skal kunne være en ret Lejerrepræsentant. Det forekommer mig, at man paa ingen Maade burde have noget at indvende imod, at der hos de vedkommende var Kendskab til begge Dele, baade en Lejers Forhold og en Ejers. Der er jo ikke det mindste om, at en Grundejer ikke maa være Lejer for at kunne være fuldkommen egnet til at være Medlem af et Nævn. Det vil vel ogsaa mange Gange være Tilfældet, at en Husejer ikke bor i sit eget Hus, men er Lejer et andet Sted og maaske befinder sig vel derved, selv om han paa den Maade ogsaa har god Lejlighed til at lære at kende de Ulemper, der kan være forbundne med at være Lejer.

Naar man vil hævde, at de to Parter skal staa ganske ens, tænker man ikke paa, at der for Husejernes Vedkommende er Tale om et Forhold, som han har sat noget ind paa, hvorimod en Lejer flytter ind i en Lejlighed, bor der en Tid og flytter fra den igen, og dermed er han ude af det Forhold. Vilde man have, der skulde være en Overvægt paa den ene Side, synes jeg, der var Anledning til, at det skulde være paa Husejernes Side. Men det fordrer jeg i øvrigt slet ikke, jeg ønsker kun, at Forholdene skal være taalelige, at Forholdene skal være saadanne, at vi kunde komme bort fra Bolignøden, at vi virkelig kunde faa bygget det nødvendige. Og kunde det have ladet sig gøre derigenem, at Kommunen byggede, skulde jeg ikke have det mindste mod dette, jeg vilde have fundet, at vi da havde udrettet et godt og solidt Arbejde. Men det forekommer mig, at naar vi har gjort alle de Anstrengelser med Hensyn til Indgriben fra Lovgivningsmagtens Side og alligevel slet ikke er kommet nogen Vegne, saa har man nogen Grund til at beklage sig over, at Lovgivningen har faaet den Form, som den her har faaet. Jeg paaskønner, at man har foretaget de Forandringer, som